

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет біолого-технологічний
Кафедра технології кормів і годівлі тварин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 11. Технологія виробництва, зберігання та контроль якості кормів

Реалізується в межах освітньої програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

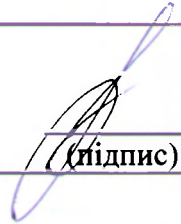
За спеціальністю Н2 – Тваринництво

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник:

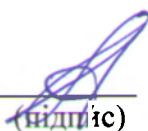

Анна ШКУРАТ, асистент

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>технології кормів і годівлі тварин</u>	протокол від <u>18.05.26</u> № <u>11</u>
	Завідувач кафедри Віктор ОПАРА (підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено:

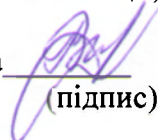
Гарант освітньої програми

Микола ШПЕТНИЙ

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

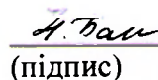
Декан факультету, де реалізується освітня програма

Вікторія ВЕЧОРКА

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Людмила БУЛА
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)Віктор ОПАРА
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)Методист відділу якості освіти,
Ліцензування та акредитації

(Надія БАРАНІК)

(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 25.06. 2026 р.

© СНАУ, 2026 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Технологія виробництва, зберігання та контроль якості кормів					
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний факультет/ кафедра технології кормів і годівлі тварин					
3.	Статус освітнього компонента	Обов'язковий					
4.	Освітня програма/ Спеціальність, складовою яких є ОК	«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»/ Н2 Тваринництво					
5.	ОК може бути запропонований (для вибіркового ОК)	-					
6.	Рівень НКР	6 рівень					
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр (денна ф.н.), 15 тижнів 3 семестр (заочна ф.н.)					
8.	Кількість кредитів	5 кредитів ЄКТС, 150 годин					
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота				Самостійна робота	
		Денна ф.н.		Заочна ф.н.			
		Лк	Пз	Лк	Пз	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
		30	30	30	30	90	90
10.	Мова викладання	Українська					
11.	Викладач/ координатор освітнього компонента	Асистент кафедри технології кормів і годівлі тварин Шкурат Анна Олегівна					
11.1	Контактна інформація	a.shkurat@snau.edu.ua Консультації: Понеділок, середа 11 ⁰⁰ – 12 ¹⁵ , ауд. 319 г					
12.	Загальний опис освітнього компонента	Сприяє підготовці фахівців здатних кваліфіковано розв'язувати питання заготівлі, зберігання, раціонального використання і покращення якості кормів для сільськогосподарських тварин та птиці. Дисципліна складається з двох модулів. Перший «Технології виробництва кормів із різних видів сировини», що включає такі теми: Заготівля силосу та сінажу, Поживність кормів (вітамінна, мінеральна і т.д.), Зелені корми, Коренебульбоплоди та баштанні корми, Концентровані корми, корми тваринного походження. Другий «Зберігання та контроль якості різних видів кормів», де розглядаються наступні теми: Зберігання силосу та сінажу, оцінка їх якості, Зберігання та контроль якості кормів тваринного походження, Зберігання зернових кормів.					
13.	Мета освітнього компонента	полягає у формуванні у здобувачів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасних технологій виробництва, заготівлі, зберігання та оцінювання якості кормів і кормових засобів для сільськогосподарських тварин, їх поживної					

		цінності, безпечності та ефективного використання у тваринництві.
14.	Передумови для вивчення	Освітній компонент базується на ОК 29 Навчальна практика. Цей освітній компонент є основою для вивчення ОК 13 Годівля с.-г. тварин
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності. Ознайомитися з ним можна за посиланням: https://lnk.ua/QvQxyK4l6 . В Кодексі зазначено, що за порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку, іспиту, тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента; позбавлення академічної стипендії; відрахування з університету. Перевірка кваліфікаційних робіт студентів здійснюється згідно Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті (https://surl.li/brjetp)
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=190
17.	Ключові слова	заготівля кормів, сіно, сінаж, силос, концентровані корми, зберігання кормів, консервування кормів, якість кормів, безпечність кормів, оцінка поживності кормів

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється РНД
	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 25	
ДРН 1. Добирати технології заготівлі сіна, сінажу та силосу з урахуванням вимог до якості кормів.	×			Виконання лабораторних і практичних робіт. Індивідуальні завдання
ДРН 2. Оцінювати умови та режими зберігання кормів і їх вплив на збереження поживності.	×			Виконання лабораторних і практичних робіт. Індивідуальні завдання
ДРН 3. Добирати корми та кормові добавки для забезпечення повноцінної годівлі тварин.		×		Усне опитування
ДРН 4. Обґрунтовувати вибір технологій виробництва та зберігання кормів.			×	Усне опитування
ДРН 5. Розробляти рекомендації щодо раціонального використання та зберігання кормів у господарствах.			×	Доповідь з презентацією

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Денна ф.н.		Заочна ф.н.		Денна ф.н.	Заочна ф.н.	
	Лк	Пз	Лк	Пз			
Тема 1. Вступ в дисципліну. Класифікація та методи оцінки якості кормів. Стандартизація кормів. Корми, їх класифікація і характеристика.	2	2	2	2	6	6	1,2,4

Фактори, що впливають на склад і поживність кормів. Методи оцінки якості кормів. Паспортизація кормів.							
Тема 2. Хімічний склад кормів. Схема зоотехнічного аналізу кормів. Значення окремих груп поживних речовин в живленні тварин	2	2	2	2	6	6	1,2,4
Тема 3. Мінеральна поживність кормів. Значення мінеральних речовин та вітамінів в обміні речовин у тварин. Макро- та мікроелементи. Джерела мінеральних елементів. Вміст у кормах	2	2	2	2	6	6	1,2,3
Тема 4. Вітамінна поживність кормів. Жиророзчинні та водорозчинні вітаміни. Джерела вітамінів та шляхи вирішення проблеми вітамінного живлення в тваринництві. Вміст вітамінів у кормах.	2	2	2	2	6	6	1,2,3
Тема 5. Зелені корми. Загальна характеристика зелених кормів. Використання пасовищ та природних сіножатей. Зелений конвеєр, основні культури зеленого конвеєру. Фактори, що обмежують використання зелених кормів в годівлі тварин.	2	2	2	2	6	6	2,5,6
Тема 6. Заготівля, зберігання та контроль якості силосу. Силос. Фази дозрівання силосу. Цукровий мінімум та буферна місткість рослин. Силосованість кормових культур. Технологія заготівлі та зберігання силосу. Методи оцінювання	2	2	2	2	6	6	2,5,6,7

якості силосу. Вимоги до класів силосу згідно стандарту ДСТУ 4782:2007. Розкиснення силосу.							
Тема 7. Заготівля, зберігання та контроль якості сінажу. Сінаж. Технологія заготівлі сінажу. Оцінка та вимоги до якості сінажу ДСТУ 4684:2006	2	2	2	2	6	6	2,6,7
Тема 8. Зберігання та контроль якості коренебульбоплодів та баштанних кормових культур. Хімічний склад і поживність коренебульбоплодів, їх заготівля. Зберігання та контроль якості коренебульбоплодів. Баштанні кормові культури, їх особливості.	2	2	2	2	6	6	2,3,4
Тема 9. Заготівля, зберігання та контроль якості грубих кормів. Заготівля, зберігання та оцінювання якості сіна ДСТУ 4674:2006. Доброякісність соломи та способи підготовки її до згодовування. Технологія заготівлі штучно висушених зелених кормів та вимоги до їх якості.	2	2	2	2	6	6	2,3,4
Тема 10. Зернові корми, їх використання в годівлі тварин. Групи зернових залежно від вмісту і складу поживних речовин Зернові злакові, їх використання в годівлі тварин Зернові бобові, їх характеристика та основні обмежуючі фактори використання їх в годівлі тварин. Способи підготовки зернових до	2	2	2	2	6	6	2,3,5,6

згодовування.							
Тема 11. Зберігання, контроль якості та сучасні методи обробки зернових кормів. Особливості зберігання та оцінка якості зернових кормів. Категорії доброякісності зернових. Способи покращення якості зернових. Антипоживні речовини.	2	2	2	2	6	6	2,3,5,6
Тема 12. Зберігання та контроль якості відходів технічних виробництв. Використання харчових відходів. Відходи борошномельного виробництва. Залишки олієекстракційного виробництва. Залишки бурякоцукрового та крохмального виробництва. Залишки бродильних виробництв. Використання харчових відходів	2	2	2	2	6	6	2,3,7
Тема 13. Зберігання та контроль якості кормів тваринного походження. Особливості зберігання і використання кормів тваринного походження. Вимоги до їх якості. Відходи м'ясо- , птахо- комбінатів та рибної промисловості. Молоко і відходи його переробки.	2	2	2	2	6	6	2,3,5,6
Тема 14. Кормові добавки. Протеїнові добавки. Енергетичні добавки. Мінеральні добавки. Вітамінні добавки. Спеціальні добавки.	2	2	2	2	6	6	2,3,6
Тема 15. Комбікорми та премікси. Комбікорми. Нумерація комбікормів та кормових добавок. Комбікорми- концентрати та премікси	2	2	2	2	6	6	3,5,6

<i>Всього</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>90</i>	<i>90</i>	
---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	--

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
1	Лекція, інструктаж, практичні заняття, заняття на віварії СНАУ.	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	18
2	Лекція, лабораторні та практичні заняття, виїзне заняття.	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	18
3	Лекція, презентація, практичні заняття	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел	18
4	Лекція, презентація, практичні заняття, виїзне заняття.	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел	18
5	Лекція, презентація, лабораторні та практичні заняття	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, підготовка доповіді з презентацією, використання ПК.	18

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали/Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Модуль 1:	35/ 35%	8 тиждень
1.1.	Індивідуальне завдання	10	
1.2.	Індивідуальне завдання	10	
1.3.	Тестування в Moodle	15	
2	Модуль 2:	35/ 35%	15 тиждень
2.1.	Усне опитування	5	
2.2.	Усне опитування	5	
2.3.	Підготовка презентації, доповідь	10	
2.4.	Тестування в Moodle	15	
3	Іспит	30/30%	
	Разом	100 балів	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i><5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-9 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
Індивідуальне завдання	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відсутній аналіз отриманих даних, або висновок	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстроване критичне мислення та розроблений власний рецепт балансуючих добавок
	<i><5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-9 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
Індивідуальне завдання	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відсутній аналіз отриманих даних, або висновок	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі, наведені висновки
Тестування на платформі Moodle	<i><10 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>12-14 бали</i>	<i>14-15 балів</i>

Усне опитування	<5 балів	5-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Студент не орієнтується в матеріалі, вимоги щодо завдання не виконано	Студент орієнтується в матеріалі, але не може сформулювати висновки	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстроване критичне мислення і наведені змістовні висновки
Підготовка презентації, доповідь	<5 балів	5-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог не виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі, наведені змістовні висновки
Тестування на платформі Moodle	<10 балів	10-12 балів	12-14 балів	14-15 балів
Іспит	<19 балів	20-22 балів	23-25 балів	26-30 балів

5.3. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2	Усний зворотний зв'язок від викладача протягом занять під час роботи над індивідуальним завданням	Протягом семестру
3	Усний зворотній зв'язок від викладача після виконання індивідуального завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Після завершення презентації

Шкала оцінювання, що діє в університеті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основна література

Підручники/посібники:

1. Бомко В.С., Бабенко О.І., Кропивка Ю.Г. Годівля сільськогосподарських тварин : підручник. Біла Церква : БНАУ, 2023. 512 с.
2. Годівля сільськогосподарських тварин. Г.В. Проваторов, В.О. Проваторова. Університетська книга. 2024. 510 с.
3. Кулик М.Ф., Засуха Т.В., Обертюх Ю.В. Технології заготівлі та зберігання кормів : навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2022. 286 с.
4. Петренко І.П., Славов В.П., Литвиненко Т.М. Кормовиробництво та використання кормів: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2022. 420 с.

Додаткова література

5. Гноєвий В.І., Тринчук О.О. Кормовиробництво та кормові ресурси України. Харків : Стильна типографія, 2022. 384 с.
6. Вдовиченко Ю.В., Даниленко О.М. Сучасні технології виробництва комбикормів і кормових добавок. Одеса : Олді+, 2024. 295 с.

Електронні ресурси:

<https://zakon.rada.gov.ua/>
<https://ips.ligazakon.net/>
<https://agropolit.com/news/>
<http://agrobiznes.org.ua>
<http://webfermer.org.ua>

Нормативно-технічна документація:

7. ДСТУ ISO 22000:2019. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до організацій харчового ланцюга.
8. Закон України «Про безпечність та гігієну кормів» (зі змінами та доповненнями).
9. Регламент (ЄС) № 183/2005 щодо вимог до гігієни кормів.

Програмне забезпечення

1. Microsoft Excel та текстовий редактор Microsoft Word
3. Microsoft Office Power Point.
4. Програми щодо аналізу та розрахунків раціонів для різних видів сільськогосподарських тварин /для студентів напрямів «виробництво та переробка продуктів тваринництва» і «ветеринарна медицина», а також для викладачів та спеціалістів сільськогосподарських підприємств. – Суми: Сумський НАУ, 2014